

BESLUT

2022-09-05 Dnr: 22/01136

SAKEN

Nyheter Direkt, SVT2, 2022-03-22, kl. 11.00, sändning från Deutsche Welle om kriget i Ukraina; fråga om mediets genomslagskraft

BESLUT

Sändningen frias. Den strider inte mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

SÄNDNINGEN

Sändningen innehöll löpande nyhetsuppdateringar från kriget i Ukraina från den tyska kanalen Deutsche Welle. I bild under sändningen visades en rullande textremsa som upplyste om att sändningen var en samsändning, att den skulle uppdateras under dagen och att den var på engelska. Under sändningens gång förekom bland annat följande sekvenser.

- Människor som sprang undan rök och granater på ett torg.
- Utbrända och raserade byggnader och bilar och i samband med detta även en bild på en filt.
- Stridsvagnar som rullade över ett fält, soldater som laddade robotar och robotar som avfyrades.
- Soldater som övningssköt, sprang mot en byggnad och kastade en rökgranat.

ANMÄLAN

Anmälaren anser sammanfattningsvis att sändningen var skrämmande. Anmälaren är särskilt kritisk till de inslag som visade beskjutning på ett torg och civila som flydde, soldater på stridsfält samt stridsfordon och vapen. Enligt anmälarens mening kan det ifrågasättas om Sveriges Television AB (SVT) borde ha sänt denna typ av material okommenterat under dagtid när barn kunde ta del av sändningen.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att sändningen överensstämmer med bestämmelsen om mediets genomslagskraft och anför följande.

Den 24 februari 2022 utvidgade Ryssland det pågående kriget i Ukraina till ett fullskaligt invasionskrig i landet. Det var de mest omfattande striderna i Europa sedan andra världskriget och påverkade säkerhetsläget i Sveriges närområde. Publikens behov av trovärdig och snabb nyhetsrapportering har varit extremt stort. Under krigets inledande veckor sände SVT Nyheter direkt under många timmar varje dag.

SVT har förståelse för att de dramatiska nyhetsbilderna kan uppfattas som obehagliga men anser att de inte är skrämmande för barn utifrån granskningsnämndens praxis. De bilder som anmälaren främst har reagerat emot, där det skjuts mot demonstranter som brådstörtat tvingas fly, är förvisso dramatiska, men är inte så utlämnande, utdragna eller ingående att barn kan identifiera sig med vad som sker. Det förekom inte bilder på skadade eller döda människor eller närbilder på lidande. Deutsche Welle har ett stort korrespondentnät och sänder nyhetsuppdateringar en gång i halvtimmen. Sändningarna är på engelska och att ordna översättning och direkttextning var praktiskt ogenomförbart för SVT, därför sändes de på engelska. Den engelska speakerrösten gav heller inga detaljer som var skrämmande för små barn.

Även de andra bilderna i krigsrapporteringen denna dag visade i huvudsak förödelse bland byggnader och fordon. I en cirka två sekunder lång bild visades en filt på marken som möjligen täckte en död kropp, men detta var inte tydligt under den korta tid bilden syntes.

SVT har en publicistisk skyldighet att informera publiken om det faktiska våld som förekommer i ett krig. Med utgångspunkt i ett extraordinärt nyhetsläge och bildernas betydelse för att verkligen förstå situationen i det ockuperade området så anser SVT att publiceringen var försvarlig.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet).

Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som innehåller våld. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis ett krav på återhållsamhet i fråga om våldsskildringar och våldsinslag som sänds på tider då barn kan antas ta del av programmen.

Nämnden tillämpar en strängare bedömning för program eller inslag före kl. 21.00 än för senare sändningar. Denna tidsgräns gäller dock inte för våldsskildringar i nyhetsprogram. För att inte lägga alltför stora hinder i vägen för nyhetsförmedlingen gäller huvudregeln att man vid nyhetssändningar före kl. 19.00 ska visa återhållsamhet i framställningssättet.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att sändningen innehöll skildringar av bland annat stridsfordon och beskjutning från kriget i Ukraina. Detta på en tid då barn kan tänkas ta del av innehållet. Nämnden bedömer dock att skildringarna var återhållsamma. Sändningen strider därför inte mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft. Att innehållet i sändningen inte kommenterades av SVT medför inte heller att den strider mot denna bestämmelse.

Detta beslut har fattats av Ulrik von Essen, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Bo-Erik Gyberg, Kristina Åberg och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av Tamara Mivelli.

För granskningsnämnden

Ulrik von Essen

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: ULRIK VON ESSEN

IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _08415422c5a9eba9e3be52e157e5f2bce6

DATUM & TID: 2022-09-05 07:16:33 +02:00

Certifierad av Comfact Signature Accepterad av alla undertecknare 2022-09-05 07:16:39 +02:00 Ref: 47129SE www.comfact.se OHROS ATTATION OF A CT SIGN PARE

Validera dokumentet | Användarvillkor

